

Tidtabell för fågelflyttning genom Blekinge VII

Thomas Nilsson

Inledning

Med fyraårsintervall har artiklar rörande fåglars flyttning genom Blekinge publicerats i *Fåglar i Blekinge* (senast Nilsson 2012). Nu är tiden åter mogen att göra en revision av fenologisk data för arternas uppträdande i landskapet.

Under de fyra år som gått sedan en fenologisk lista senast publicerades har 41 arter förbättrat sina rekord. Motsvarande antal för den förra fyraårsperioden var 46 arter.

Artportalen har gått igenom på jakt efter äldre fynd, som lagts in under senare tid. Några sådana har hittats och bekräftats. Några äldre fynd har tills vidare lämnats utanför listan, i väntan på rapporter och kompletterande upplysningar. Kravet på dokumentation av fenologiska rekord har skärpts. Från och med 2007 kräver Rrk Blekinge blankettrapportering, oavsett art, av rekordnoteringar.

Tabell 1. Fördelning av 41 rekordförbättringar.

Kategori	Antal arter med förbättring	Avsevärda putsningar (antal dagar)
Tidigaste vårfynd	16	småspov 12
Senaste vårfynd	5	vattenpiplärka 23, dvärgsparv 13
Tidigaste höstfynd	6	spetsbergsgås 13, bändelkorsnäbb 19
Senaste höstfynd	14	spovsnäppa 15, myrspov 15, trädgårds-sångare 18, halsbandsflugsnappare 14

I tabell 2 listas huvudsakligen genuina flyttfåglar, d v s arter som knappast aldrig påträffas i landskapet under vintern. I denna tabell återfinns även några arter som tillbringar vintern hos oss för att sedan flytta norrut när våren kommer, exempelvis salskrake, fjällvråk och sidensvans. För en lång rad arter återfinns fotnoter i form av enstaka vinter- och sommarfynd, näst tidigaste respektive näst senaste fynd vid extrema datum (mer än ca två veckor), tangerade rekord etc.

Äldre fynd raderas naturligt nog ut efter hand och följande fördelning av rekord-data per decennium föreligger för närvarande: 1950-talet: 3, 1960-talet: 15, 1970-talet: 18, 1980-talet: 48, 1990-talet: 53, 2000-talet: 68 respektive 2010-talet: 60. De tre som finns kvar från 1950-talet är dubbelbeckasin (senrekord Torstävaviken 1.11 1958), hussvala (senrekord Norje 12.11 1957) samt dvärgsparv (tidigaste höstfynd Torhamns udde 6.9 1959).

De flesta av rekordnoteringarna härstammar från de mest välbesökta och välkända lokalerna. Således toppar Utlängan och Torhamns udde med 47 noteringar vardera. Därefter följer Utklippan (33), Kråkenabben (15) Lindö udde (14) samt Hanö (8). Rekorden är dock tämligen väl spridda geografiskt och ytterligare 60 lokaler finns med i tabellen.

Tabell 2. Rekordnoteringar för flyttfåglar. T.u. = Torhamns udde. Utrymmet är knappt, därför ibland lite märkliga stavingar.

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
sädgås ¹		7.6 -86 Sölvedal	30.8 -81 Sölvesborg	
spetsbergsgås ²		25.5 -05 Fäholmen	16.9 -14 Järnavik	
fjällgås ³	7.3 -82 Vesan	22.5 -14 Tredenberg	25.9 -99 T.u.	3.11 -01 Utlängan
prutgås ⁴	29.2 -08 K-nabben			23.12 -08 Utlängan
årta	5.3 -78 T.u.			24.10 -96 Utklippan
salskrake ⁵		8.6 -10 Utlängan	4.9 -93 Utklippan	
vaktel ⁶	8.5 -15 Jockarp			1.11 -02 Risanäs
vit stork ⁷	28.2 -97 Kallinge			7.11 -80 Kylinge
bivråk ⁸	4.5 -97 Hanö			29.10 -66 T.u.
brun glada	6.3 -76 Trantorp			15.10 -11 Munkahus
brun kärnhök ⁹	13.3 -90 Olsäng			17.11 -85 K-opel
ängshök ¹⁰	18.4 -04 Högdal			16.10 -03 Munkahus
fjällvråk ¹¹		25.5 -87 Utlängan	5.8 -88 Karlshamn	
kungsörn		15.5 -88 Möcklö	28.8 -93 Vesan	
fiskgjuse	5.3 -95 Siesjö			12.11 -11 Angelskog
aftonfalk	18.4 -64 Olsäng			31.10 -77 Gö
stenfalk ¹²		26.5 -95 Utlängan	6.8 -94 T.u.	
lärkfalk	20.4 -94 Halen			18.10 -02 Utklippan
småfl sumphöna ¹³	19.4 -99 Föllsjön			12.10 -68 Utklippan
kornknarr ¹⁴	3.5 -88 Boråkra			28.9 -05 Utklippan
trana ¹⁵	13.2 -15 Leråkra			26.12 -15 Kölön
skärfläcka	9.3 -14 Vällholmen			29.9 -83 T.u.
mi strandpipare	27.3 -11 Elleholm			21.9 -72 T.u.
st strandpipare ¹⁶	17.2 -98 T.u.			14.11 -92 T.u.
fjällpipare	5.5 -12 T.u.	22.5 -96 Ådala	14.8 -02 Utklippan	5.10 -74 T.u.
ljungpipare ¹⁷	3.2 -02 Ådala			30.12 -00 Utlängan
kustpipare ¹⁸	25.3 -12 T.u.			4.12 -13 Utlängan
kustsnäppa ¹⁹	15.3 -94 Sibbaboda	24.6 -90 T.u.	2.7 -78 K-nabben	23.11 -04 Utlängan
sandlöpare ²⁰	17.4 -87 T.u.	6.6 -92 T.u.	6.7 -08 Utlängan	10.11 -13 T.u.
småsnäppa ²¹	15.4 -95 T.u.	23.6 -99 Utlängan	4.7 -05 T.u.	22.10 -04 T.u.
mosnäppa ²²	2.5 -09 Fäholmen	9.6 -14 Stolp	3.7 -08 Torstävavik	8.10 -10 T.u.
spovsnäppa ²³	20.4 -88 Korsanäs	13.6 -80 K-nabben	28.6 -12 T.u.	3.11 -14 T.u.
skärnsnäppa ²⁴		6.6 -13 Utklippan	10.8 -99 T.u.	
myrsnäppa ²⁵	12.5 -13 Lindö udde	18.6 -00 Utlängan	30.6 -13 Utlängan	17.10 -82 Fäholmen
brushane ²⁶	28.3 -82 K-nabben			19.11 -88 Vesan
dubbelbeckasin	20.4 -64 K-opel	3.6 -89 Utlängan	22.7 -87 T.u.	1.11 -58 Torstäva
rödspov	26.3 -92 Lindö			8.10 -05 T.u.
myrspov	6.3 -93 T.u.			4.12 -13 Utlängan
småspov	27.3 -15 Lindö udde			16.10-09 K-nabben
storspov ²⁷	18.2 -88 T.u.			25.11 -00 Fäholmen
svartsnäppa ²⁸	3.4 -66 T.u.			27.10 -96 Tredenberg
gluttsnäppa	3.4 -11 Gö hamn			9.11 -06 Utlängan
skogssnäppa ²⁹	14.3 -93 Nogersund			20.10 -97 Lindö
grönbenä ³⁰	10.4 -11 Vambåsa			3.11 -83 T.u.
drillsnäppa ³¹	15.3 -93 Nogersund			17.11 -69 Järnavik
roskarl ³²	3.4 -91 T.u.			23.11 -08 Utlängan
smaln simsnäppa ³³	13.5 -85 Utlängan	16.6 -73 Stolp	3.7 -95 Utlängan	5.10 -99 T.u.
bredstjärtad labb ³⁴	26.4 -09 Utlängan	3.6 -95 Hanö	21.8 -95 T.u.	29.11 -15 Boön
kustlabb ³⁵	20.3 -96 Lindö			1.12 -73 Ungskär
fjälllabb ³⁶			4.7 -67 T.u.	16.10 -99 Utklippan

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
vittrut ³⁷		31.5 -89 Utklippan	5.9 -02 T.u.	
skrântärna	21.3 -15 Hallarum			30.9 -84 K-nabben
kentsk tärna ³⁸	12.3 -66 Gökalv			11.11 -89 K-nabben
fisktärna	1.4 -10 Lindö udde			5.11 -96 Utlängan
silvertärna	4.4 -94 Uttorp			14.11 -03 T.u.
småtärna	5.4 -14 Uttorp			22.9 -79 K-nabben
svarttärna	26.4 -13 Lindö udde			10.10 -88 Utlängan
alkekung		3.6 -97 Kölön	13.10 -84 Hanö	
turturduva	27.4 -83 Utlängan			22.10 -69 Konungsh
gök	23.4 -95 Åkeholm			16.10 -66 Hallarum
nattskärna ³⁹	26.4 -86 Utklippan			20.10 -03 Lindö
tornseglare ⁴⁰	29.4 -10 Vambåsa			2.11 -86 Lindö
härfågel ⁴¹	22.3 -97 Vambåsa			28.11 -76 Karlskrona
göktyta	6.4 -80 Siesjö			24.10 -77 Baggemåla
berglärka ⁴²		9.5 -91 Utlängan	21.9 -77 K-nabben	
backsvala	11.4 -09 Sölve			28.10 -12 Olsäng
ladusvala	1.4 -10 Utlängan			14.11 -69 Karlskrona
hussvala	11.4 -77 Hällevik			12.11 -57 Norje
större piplärka ⁴³			31.8 -09 Utlängan	22.11 -02 Utlängan
fältpiplärka ⁴⁴	27.4 -88 Hasslö			10.10 -93 Utlängan
trädpiplärka ⁴⁵	31.3 -90 Karlshamn			4.11 -83 Hanö
rödstr piplärka ⁴⁶	13.4 -89 Olsäng	3.6 -80 Utklippan	15.8 -89 T.u.	20.11 -03 Utlängan
vattenpiplärka ⁴⁷		7.5 -14 Utlängan	21.10 -10 Utlängan	
gulärka ⁴⁸	17.4 -11 Elleholm			13.11 -60 T.u.
sidensvans		27.5 -87 Stensnäs	30.9 -89 Utklippan	
näktergal ⁴⁹	26.4 -89 Siesjö			12.10 -02 Utklippan
blåhake ⁵⁰	20.4 -90 Lindö udde	10.6 -77 Utklippan	8.8 -94 Lindö	16.11 -69 K-opel
rödstjärt	9.4 -11 Pengaberg			17.11 -13 Utlängan
buskskvätta	13.4 -79 K-nabben			3.11 -74 Torstäva
svh buskskvätta	5.3 -08 Hasslö			
stenskvätta	15.3 -80 Vämö			13.11 -81 Utklippan
ringtrast ⁵¹	27.3 -75 Åkeholm	3.6 -90 Utlängan	16.9 -07 Ronneby	17.11 -06 Utlängan
gräshoppsångare ⁵²	27.4 -15 Munkahusv			17.10 -13 Utklippan
flodsångare	13.5 -90 Utlängan			14.10 -02 Utklippan
sävsångare ⁵³	27.4 -13 Munkahusv			10.10 -80 Utklippan
kärrsångare	7.5 -05 Hanö			5.10 -85 Utklippan
rörsångare ⁵⁴	23.4 -96 Siesjö			23.11 -67 Oskarsvärn
trastsångare	4.5 -14 Utlängan			13.9 -90 Oskarsvärn
härmsångare	29.4 -14 Hanö			13.9 -10 Utklippan
höksångare	5.5 -89 Utlängan			22.11 -11 Utlängan
ärtsångare	11.4 -09 K-nabben			27.10 -11 Utklippan
törnsångare ⁵⁵	24.4 -99 T.u.			17.10 -95 Utklippan
trädgårdssångare ⁵⁶	27.4 -93 Sölvesborg			21.11 -13 Utlängan
lundsångare ⁵⁷	9.5 -04 Utklippan			30.9 -05 Utklippan
kungsfågelsångare ⁵⁸			20.9 -08 Tärnö	10.11 -14 Lindö udde
taigasångare ⁵⁹			8.9 -13 T.u.	2.11 -04 Hanö
grönsångare	16.4 -09 Lindö udd			2.10 -82 T.u.
lövsångare	3.4 -96 K-nabben			25.11 -14 Utlängan
brk kungsfågel ⁶⁰	11.3 -07 K-nabben	6.6 -07 Utlängan	16.9 -15 Lindö udde	30.12 -03 Utlängan
grå flugsnappare	26.4 -09 Utklippan			25.10 -70 K-opel
mi flugsnappare ⁶¹	28.4 -80 Hästö			28.10 -09 T.u.
halsb flugsnappare ⁶²	22.4 -03 T.u.			17.9 -15 Munkahusv

Art	Tidigaste vårfynd	Senaste vårfynd	Tidigaste höstfynd	Senaste höstfynd
sv v flugsnappare ⁶³	10.4 -04 Utlängan			18.11 -02 Utlängan
pungmes ⁶⁴	3.4 -99 Siesjö			30.9 -01 Fäholmen
sommargylling	9.5 -14 Utlängan			7.9 -12 Asarum
törnskata	28.4 -06 Sbg-viken			15.11 -67 Nätraby
varfågel ⁶⁵		31.5 -96 Hanö	20.8 -95 Pengaberg	
bergfink ⁶⁶		18.6 -88 Utklippan	6.8 -07 Hanö	
gulhämpling ⁶⁷	22.3 -02 Gökälv			28.11 -81 K-nabben
vinterhämpling ⁶⁸		18.5 -03 Utklippan	15.9 -88 K-nabben	
snösiska		8.4 -96 Utklippan	7.10 -97 Utklippan	
bändelkorsnäbb		4.6 -83 Boafall	10.7 -13 T.u.	
rosenfink	25.4 -04 T.u.			3.11 -00 Utlängan
snösparv		2.5 -04 T.u.	9.9 -83 T.u.	
ortolansparv	18.4 -92 Olsäng			11.10 -86 Utklippan
videsparv	1.4 -87 Tromtö	10.6 -77 Utklippan	10.9 -09 Utklippan	25.10 -96 Utlängan
dvärgsparv ⁶⁹	30.4-15 Utlängan	31.5 -11 Utklippan	6.9 -59 T.u.	18.11 -61 T.u.

Fotnoter

- 1) Översomrande ex har funnits vid Fäholmen 2000 resp Utlängan 2003, samt finns ytterligare fyra sommarfynd (juni 3, juli 1).
- 2) Ett sommarfynd: 1 ex Elleholm 6.6 2010.
- 3) Ett vinterfynd: 1 ex Sölvedal 5.12 2002.
- 4) Två jan-fynd: 1 ex Ramdala 4-6.1 2001, 2 ex Torhamns udde 25.1 2012; ett feb-fynd: 1 ex Kråkenabben 5.2 2003.
- 5) Två sommarfynd: 1 hona Bredasund 1.6-4.7 2003 och 1 hona Vambåsa våtmark 19-23.7 2006.
- 6) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 25.11-1.12 1993.
- 7) Även 7.11 1983 Vesan. Ett vinterfynd: 1 ex Sölvesborg 23.1 2006 och troligen samma ex vid Mörrum 25-26.2 resp Asarum 27.2.
- 8) Även 4.5 2013 Munkahusviken.
- 9) Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 20.12 2004.
- 10) Även Möcklösund 18.4 2004.
- 11) Fyra sommarfynd (juni 3, juli 1) är kända efter 1970.
- 12) Efter 1970 sju sommarfynd (juni 3, juli 4).
- 13) Ett vinterfynd: 1 ex Svanhalla 3.12 2008.
- 14) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 8.12 1958.
- 15) En övervintring: 1 ex Vambåsa våtmark 8.12 2007-22.2 2008. Tre fynd i januari-början av februari: 1 ex Skärva 11.1 2014, 1 ex Fäholmen 25-31.1 2015 samt 1 ex Risanäs 1.2 2015.
- 16) Två vinterfynd: 4 ex Torhamns udde 14.1 1993 samt 1 ex Utlängan 18.12 2005.
- 17) Fyra januarifynd: 1 ex Torhamns udde 16.12 2000-6.1 2001, 1 ex Utlängan 19.12 2003- 4.1 2003, 35 ex Ramdala 3.1 2012 samt 66 ex Ådala 4.1 2014.
- 18) Fem vinterfynd: 2 ex Torhamns udde 1.12 1997-19.1 1998, 1 ex Sternö 26.12 2006, 1 ex Utlängan 11-27.1 2012, 1 ex Utlängan 3.1 2014 samt 1 ex Strömna 10.1 2014.
- 19) Även 24.6 2003 Utlängan.
- 20) Tre fynd på Utlängan mellan vår och höst: 1 ex 20.6 2012, 2 ex 30.6 2012 samt 2 ex 16.6 2013.
- 21) Näst tidigaste vårfynd: 8.5 2007 Utlängan.
- 22) Ytterligare fyra noteringar 2.5. Ytterligare tre noteringar 3.7. Näst senaste höstfynd: 1 ex Torhamns udde 24.9 1998.
- 23) Näst tidigare vårfynd: 12.5 1983 Torhamns udde. Näst senaste höstfynd: Kråkenabben 18.10 2002.
- 24) Näst tidigare höstfynd: 2.9 1978 Utklippan. 3 ex översomrade på Utklippan 8-24.7 2013.
- 25) Näst senaste höstfynd: 2.10 1983 Torhamns udde.
- 26) Näst senaste höstfynd: 5.11 1965 Torhamns udde.
- 27) En övervintring: Tredenborg 2000/01, samt ytterligare sex vinterfynd.
- 28) Även 27.10 2001 Torhamns udde och 27.10 2007 Torhamns udde.
- 29) Även 14.3 1993 Elleholm. Näst senaste höstfynd: 20.9 1975 Utklippan.
- 30) Näst senaste höstfynd: 21.10 2010 Utlängan.
- 31) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 3.1 1995.

- 32) Fyra fynd i dec-jan. Även 3.4 1999 Torhamns udde.
- 33) Ett sent fynd av obestämd simsnäppa: Torhamns udde 6.11 1976.
- 34) Tre vinterfynd: 1 ex str S Olsäng resp Utlängan 28.12 1999, 1 ex str O Lindö udde 1.12 2011 samt 2 ex str SV Lindö udde 11.12 2014. Av obest labb två vinterfynd (dec 1, jan 1).
- 35) Ytterligare ett sent fynd: Utlängan 26.11 1996.
- 36) Ett vårfynd: 1 ad str V Utlängan 22.5 2012.
- 37) Även 5.9 2012 Saltö.
- 38) Ett vinterfynd: 1 ex Torhamns udde 2.1 1983.
- 39) Även 26.4 2015 Torhamns udde. Även 20.10 1985 Kråkenabben.
- 40) Två vinterfynd: 1 ex död (sedan 2-3 veckor) Karlskrona 19.1 1973 samt 1 ex nydöd Belganet 24.12 1996. Tre tangeringar av värrekordet under 2012.
- 41) Två vinterfynd: 1 ex övervintrade Torhamns udde 9.11 1991-7.4 1992 samt 1 ex Torhamns udde 1-10.12 1963.
- 42) Ett sommarfynd: 1 ex Vambåsa våtmark 9.6 2013.
- 43) En övervintring: 1 ex Utlängan 3.12 1999-6.5 2000. Ett sommarfynd: 1 ex Utlängan 23- 24.7 2001. Fyra vårfynd (Utlängan 3, Utklippan 1) under perioden 29.4-9.5.
- 44) Även 27.4 2007 Hanö.
- 45) Även 31.3 1998 Munkahusviken.
- 46) Näst tidigaste vårfynd: 1. 5 1993 Fäören samt 1.5 2007 Munkahusviken. Näst senaste höstfynd: 1.11 2006 Torhamns udde.
- 47) Näst senaste vårfynd: 14.4 1997 Kråkenabben.
- 48) Fyra tangeringar 17.4. Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 6-12.1 1992.
- 49) Även 26.4 2010 Jockarp.
- 50) Även 20.4 2004 Torhamns udde. Även 10.6 1986 och 2009 Utklippan. Även 16.11 2003 Karlshamn. Näst senaste höstfynd: 22.10 2003 Utlängan. Påträffad två ggr i juli.
- 51) Tre vinterfynd: dec 1, jan 2. 1 ex av rasen *T. t. alpestris* ringmärktes på Utklippan 2-4.6 1998.
- 52) Även 27.4 2015 Utlängan.
- 53) Även 27.4 2015 Utklippan. Även 10.10 2010 Utklippan.
- 54) Även 23.4 2000 Ölgersjöviken. Näst senaste höstfynd: 2.11 1998 Utlängan.
- 55) Ett vinterfynd: 1 ex Utlängan 28.11-4.12 2007.
- 56) Näst senaste höstfynd: 3.11 1969 Karlskrona.
- 57) 1 ex av rasen *Ph. t. plumbeitarsus* ringmärktes på Utklippan 6.10 1999.
- 58) Fem vårfynd: Samtliga på Utklippan och i intervallet 26.4-17.5.
- 59) Ett vårfynd: 1 ex Utlängan 4.5 1998.
- 60) Sommarfynd: En häckning: 1 par Utlängan 9-15.7 2013.
- 61) Även 28.4 1981 Olofström.
- 62) Näst senaste höstfynd: 3.9 1994 Utklippan.
- 63) Näst senaste höstfynd: 23.10 1966 Lindö udde.
- 64) Även 30.9 2011 Utklippan.
- 65) Tre sommarfynd: 1 ex Torhamns udde 1.7 1973, 1 ex Vedeby 3.8 1983 samt 1 ex Olofström 8.7 2015.
- 66) Sommarfynd: 1 häckning (Alljungen 1987) samt 1 ex Torhamns udde 23.7 1980.
- 67) Vinterfynd: Ett (och samma?) ex övervintrade i Karlskrona 1978/79, 1979/80 och 1980/81.
- 68) Även 15.9 2006 Kråkenabben och 15.9 2006 Hanö.
- 69) Två vinterfynd: 1 ex Utlängan 3.12 2003 samt 1 ex Hasslö 12.2-12.3 2008.

Litteratur

Nilsson, T. 2012. Tidtabell för fågelflyttning genom Blekinge VI. *Fåglar i Blekinge* 48: 35-40.

Thomas Nilsson, Stenhagsvägen 14, 374 33 Karlshamn